

Olje- og energidepartementet
Postboks 8148 Dep.
0033 OSLO

Oslo, 21.10.2019
Vår ref. 19/1539-7
646.2/OLLI
Deres ref. 19/1187

Att:

Høring - Forslag om åpning av område for fornybar energi til havs og forslag til forskrift til havenergilova

Landsorganisasjonen viser til ovennevnte høring fra Olje- og energidepartementet.

Havvind er et viktig satsningsområde for Norge. Den erfaringen og kompetansen og kapasiteten som er etablert innen leverandørkjedene til olje og gass produksjonen på å bygge og drifte installasjoner i havet er svært kompatibel til fornybar energiproduksjon til havs.

Perioden etter oljeprisfallet i 2014 har vist at det er viktig å finne flere ben å stå på i den leverandørkjeden som er rettet mot aktivitet i havrommet. Havvind og fiskeoppdrett til havs er de to mest nærliggende områdene som kan bygge videre på etablert kompetanse og kapasitet.

Det er gått 10 år siden havenergiloven var på høring. Det er en viktig lov som slår fast Statens rettighet til å styre fornybar energiproduksjon til havs.

LO ser i dag mangler i lovteksten som føres videre i forslaget til forskriften.

I petroleumsloven slås det fast at ressursen skal forvaltes i et langsiktig perspektiv slik at de kommer hele det norske samfunn til gode. Herunder skal ressursforvaltningen gi landet inntekter og bidra til å sikre velferd, sysselsetting og et bedre miljø og å styrke norsk næringsliv og industriell utvikling samtidig som det tas nødvendige hensyn til distriktpolitiske interesser og annen virksomhet.

Det mangler en slik tydelig stadfesting av at vindenergien til havs eies av folket og skal komme hele samfunnet til gode. LO mener forskriften og loven bør utformes slik at forventningene til at samfunnet skal kunne ta del i den fremtidige verdiskapningen energiproduksjonen i havet kommer tydelig frem.

Det tydelige behovet for aktiv statlig satsing og støtte tilsier også at forventningene til at dette bidrar til verdiskapninger og arbeidsplasser i Norge.

Dersom utbyggerne ikke ser dette perspektivet og leverer på disse forventningene, vil ikke den nødvendige aktive støtten og satsingen få legitimitet i befolkningen.

Landsorganisasjonen i Norge

Torggata 12, N-0181 Oslo E-post: lo@lo.no www.lo.no Telefon: +47 23 06 10 00 Organisasjonsnummer: 971 074 337
Kontonr.: 9001 07 00182 Faktura på e-post: 971074337@autoinvoice.no Elektronisk faktura (EHF): 9908:971074337

Kostnadsnivået i utbyggingen i dag taler for at samfunnet må bidra til realisering av havvind ved å subsidiere utbygginger, men allikevel kan denne typen energiproduksjon utvikle seg til en energiproduksjon som er lønnsom i fremtidige utbygginger.

Det er fremmet nye forslag til et potensielt marked for kraft i havrommet. Energileveranser til fartøy, petroleumsinstallasjonene, hydrogenproduksjon er noen av de mulighetene det pekes på. Etableringen av en ny kraftproduksjon og nye markedsområder eventuelt adskilt fra det ordinære kraftmarkedet i Norge er interessant på flere områder.

Det innebærer at nye områder i tillegg til de foreslåtte kan være egnet fordi tilknytning til strømmettet i Norge ikke vil være et premiss.

Det gir både en konkurransearena i forhold til "landstrøm" og en effekt knyttet til kostnaden for strømmen der tradisjonell nettleie ikke er relevant og slik sett innebærer at selve kraftproduksjonen i havet kan ha en høyere kostnad uten at den totalt sett blir så mye dyrere enn en direkte sammenligning av produksjonskostnaden tilsier.

Det kan i en etableringsfase være mulig å operere med svært lave eller 0 satser på relevante avgifter.

LO mener havvinden i likhet med vannkraften og petroleumsressursene bør skattelegges slik at felleskapet tar sin rettmessige andel av verdiskapningen.

Det vil gå mange år før havenergi er tilstrekkelig utviklet teknologisk til at det er relevant. LO mener imidlertid at prinsippet om at samfunnet skal høste av verdiskapningen bør etableres nå.

Satsene for en slik skattelegging kan settes til null med en forutsigbar periode for hvor lenge og når det vil bli vurdert på nytt.

LO mener departementet bør vurdere om en lisensstruktur og operatørskap slik vi kjenner den fra petroleum kan være egnet for fornybar energiproduksjon til havs. En slik struktur kan bidra til at store og små aktører kan delta i utviklingen og bidra til et mangfold i lisensen/konsesjonen.

LO har tidligere pekt på at den kompetansen som ligger i petroleumstilsynet på bygging av installasjoner i havrommet er viktig å ta i bruk når det gjelder fornybar energiproduksjon til havs.

Vindkraft og spesielt flytende vindkraft er en i norsk sammenheng ny virksomhet. LO mener det er viktig at det etableres trepartsarenaer for dette arbeidet og/eller at det avklares om de etablerte arenaene for dette rettet mot petroleum også skal håndtere vindkraft.

LO registrerer at produksjonskostnadene for kraftproduksjon til havs ligger så høyt at det må finne sted en betydelig teknologiutvikling før denne kraftproduksjonen er kommersielt lønnsom. Samtidig vil kunnskapen fra olje- og gassvirksomheten og maritim sektor gi norsk leverandørindustri et betydelig fortrinn i utvikling av løsninger for havvind som Norge må ta vare på.

Gjennom en ambisiøs satsning på teknologiutvikling og næringsrettede utviklingsprosjekter kan offshore vind bli et eksempel på hvordan klimautfordringene kan gi grunnlag for langsiktig utvikling og verdiskaping for norsk industri.

Norge har i dag flere rederier som er aktive innen vindkraftprosjekter, flere av konstruksjonsskipene som er konstruert med sikte på petroleumsprosjekter har vunnet kontrakter innen vindkraftområdet. I dag ser vi en utvikling av flere skip der hovedmarkedet fornybar energi markedsføres av rederiene.

LO avga svar i den strategiske konsekvensutredningen og påpekte i den høringen forholdet til fiskeriene og petroleumsvirksomheten. Vindkraft til havs er fremdeles et område som krever subsidier for at den skal realiseres.

LO forutsetter at de enkelte prosjektene gjennomfører en konsekvensutredning knyttet til miljø, klima, kulturminner, påvirkning på andre næringer og samfunnsmessige virkninger, herunder ringvirkninger lokalt, regionalt og nasjonalt knyttet til sysselsetting og økonomi.

Prioriteringene og avveiningene mellom de ulike hensynene tilsier at konsekvensene må gjennomgås grundig.

LO er med hensyn til at det er tildelt lisenser i Sørlege Nordsjø opptatt av status knyttet til mulige petroleumsressurser i området og regner med at områder med potensielle petroleumsressurser er undersøkt før det gis konsesjon til fornybar energiproduksjon.

LO støtter departementet i at det settes en tidsfrist for en detaljplan etter at konsesjon er gitt og at anlegget må bygges innen tre år etter godkjent detaljplan.

Det tilsier at området må tilbakeleveres innen om lag 6 år avhengig av departementets behandlingstid dersom det ikke realiseres. I et slikt tilfelle vil innebære at det går relativt lang tid før andre aktører kan slippe til i området.

Et tydelig aktivitetskrav må ligge til grunn for en konsesjon.

Med vennlig hilsen

LO Norge

Are Tomasgard

(sign.)

Kenneth Sandmo

(sign.)

Saksbehandler: Olav H. Lie

Dette brevet er godkjent elektronisk i Landsorganisasjonen i Norge og har derfor ingen signatur.